Organizacja nauki uczniów z Ukrainy: zmiany w przepisach i ułatwienia

Ministerstwo Edukacji i Nauki podjęło działania mające na celu ułatwienie przyjmowania do polskich przedszkoli, szkół podstawowych i średnich uczniów z Ukrainy. Wprowadzono szereg zmian w stosownych przepisach i zaproponowano rozwiązania ważne z punktu widzenia organów prowadzących szkoły, placówek i kadry pedagogicznej. Poniżej omawiamy najważniejsze z tych ułatwień.

Ważne dla organów prowadzących szkoły i dyrektorów placówek:

Na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przyjęto następujące ułatwienia:

- Wsparcie finansowe dla jednostek samorządu terytorialnego ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej oraz Funduszu Pomocy.
- Dofinansowanie dzieci w wychowaniu przedszkolnym w wieku 3-5 lat.
- Dofinansowanie kosztów dowożenia uczniów do szkół i placówek opiekuńczych.
- Możliwość tworzenia tymczasowych innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych podporządkowanych danej szkole lub przedszkolu – tak, aby przyjęcie nowych uczniów nie zakłócało pracy placówki.
- Możliwość tworzenia międzyszkolnych oddziałów przygotowawczych.
- Możliwość zatrudniania dodatkowej kadry pedagogicznej w postaci nauczycieli i pomocy nauczycieli (także nauczycieli korzystających ze świadczenia kompensacyjnego bez zawieszenia prawa do tego świadczenia).
- Możliwość przydzielania nauczycielom już zatrudnionym godzin ponadwymiarowych w wymiarze wyższym niż 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć (za zgodną nauczyciela).
- Zwolnienie z opłat za potwierdzenie wykształcenia - dotyczy zarówno osób niebędących obywatelami polskimi, jak i osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw.
- Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów z Ukrainy (stypendia szkolne, zasiłki szkolne).

Ważne dla nauczycieli, uczniów i ich rodziców

- Dzieci i uczniowie z Ukrainy, którzy przybyli po 24 lutego 2022 r. i uczą się w szkole lub przedszkolu działającym w systemie państwa ukraińskiego w formule kształcenia na odległość, nie podlegają obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązkowi szkolnemu albo obowiązkowi nauki w rozumieniu prawa polskiego.
- Pozostali uczniowie mogą kształcić się w polskim systemie oświaty; wybór najodpowiedniejszego rozwiązania dla dzieci ukraińskich uchodźców pozostaje zatem w kompetencjach rodziców / opiekunów.
- Do uczniów z Ukrainy nie stosuje się przepisów związanych z tzw. edukacją domową.
- Przy przyjmowaniu do szkoły, oświadczenia o sumie lat nauki dziecka na Ukrainie mogą składać nie tylko rodzice i opiekunowie, ale także inne osoby sprawujące opiekę nad uczniem.

Oddziały przygotowawcze jako zalecana forma kształcenia

MEiN zaleca, aby organizować naukę uczniów przybywających z Ukrainy, a nie mówiących po polsku lub mówiących słabo, w formie oddziałów przygotowawczych.

W tych oddziałach należy dostosować realizowane programy nauczania do możliwości i potrzeb uczniów z Ukrainy (również przez ograniczenie wymagań w stosunku do podstawy programowej kształcenia ogólnego).

Maksymalna liczba uczniów w oddziale przygotowawczym zostaje zwiększona do 25.

Minimalna liczba godzin przeznaczonych na naukę języka polskiego w oddziale przygotowawczym zostaje podniesiona do 6.

Egzaminy i ważne terminy

Uczniowie ukraińscy, którzy przybyli do Polski po 24 lutego 2022 mogą przystępować w bieżącym roku szkolnym do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego.

Deklarację wskazującą język obcy nowożytny, z którego uczeń przystąpi do egzaminu ósmoklasisty, należy złożyć do 11 kwietnia 2022 r.

Deklarację przystąpienia do egzaminu maturalnego należy złożyć do 31 marca 2022.

Deklarację przystąpienia do egzaminu zawodowego należy złożyć do 11 kwietnia 2022.

Oddziały integracyjne, specjalne i świetlice oraz dzieci ze SPE

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w zależności od potrzeb, mogą korzystać z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w polskich przedszkolach i szkołach niezależnie od tego, czy posiadają dodatkowe dokumenty w tej sprawie.

Przyjęcie do przedszkola, oddziału przedszkolnego lub szkoły ucznia niepełnosprawnego, będącego obywatelem Ukrainy, możliwe jest na podstawie oświadczenia rodziców lub opiekunów o złożeniu do poradni psychologiczno-pedagogicznej wniosku o wydanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

W oddziałach integracyjnych może być maksimum 7 uczniów z niepełnosprawnością.

W oddziałach specjalnych może się uczyć od 6 do 14 uczniów, w zależności od rodzaju ich niepełnosprawności.

Liczba dzieci w świetlicach przebywających pod opieką jednego nauczyciela może wynosić maksimum 29 wychowanków, w tym nie więcej niż 4 uczniów będących obywatelami Ukrainy.

Jest możliwość zatrudnianie w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych osób, które nie są nauczycielami (za zgodą kuratora oświaty)

Przedszkola i edukacja wczesnoszkolna (klasy 1-3 SP)

Liczba uczniów w oddziałach przedszkolnych (także tych funkcjonujących w szkołach podstawowych) zostaje zwiększona do 28 (w tym maksymalnie 3 dzieci będących obywatelami Ukrainy.

Liczba uczniów w klasach I-III szkoły podstawowej zostaje zwiększona do 29.

Te rozwiązania obowiązują do 31 sierpnia 2022.

Zachęcamy do zapoznania się z pełną treścią „Pisma ministra do dyrektorów szkół, kuratorów i samorządowców", gdzie znajdziecie bardziej szczegółowe wytyczne i regulacje dotyczące m. innymi:

przyjmowania do pracy w polskich szkołach nauczycieli z Ukrainy,

nostryfikacji dyplomów i uprawnień

procedur wsparcia dzieci z Ukrainy ze SPE: https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wsparcie-dzieci-z-

ukrainy-ze-specjalnymi-potrzebami-edukacyjnymi--informacja-mein
(https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wsparcie-dzieci-z-ukrainy-ze-specjalnymi-potrzebami-edukacyjnymi--informacja-mein)
(po polsku i ukraińsku)

Pdf z treścią pisma znajduje się na dole tego artykułu: Przyjmowanie do polskich szkół dzieci i młodzieży z Ukrainy – list Ministra Edukacji i Nauki do kuratorów, samorządowców i dyrektorów szkół - Ministerstwo Edukacji i Nauki - Portal Gov.pl (www.gov.pl)
(https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/przyjmowanie-do-polskich-szkol-dzieci-i-mlodziezy-z-ukrainy--list-ministra-edukacji-i-nauki-do-kuratorow-samorzadowcow-i-dyrektorow-szkol)